

**¡AULLÉ! ¡AULLÉ! ¡AULLÉ!
¡AULLÉ! ¡AULLÉ! ¡AULLÉ!
¡AULLÉ! ¡AULLÉ! ¡AULLÉ!**

BEJAN MATUR

Trad. de la autora y Abraham Gragera

Bejan Matur (Maraş, 1968), una de las poetas más importantes de Oriente Medio, es de origen kurdo aleví y escribe en turco. Su primer libro, publicado en 1996, fue recibido en su país como un “soplo de aire fresco”, innovador, tanto en su lenguaje como en su temática. Su voz es a veces ingenua como la de una niña, y otras, una voz ancestral e inquietante que recurre a imágenes procedentes de fuentes tribales y de mitologías desconocidas para contar una historia de familias desintegradas, desplazadas, en un paisaje azotado por el viento, la decadencia, la muerte, la oscuridad y la desolación.

TÖREN GİYSİLERİ

Çürümüş donuk kalbinde bu toprakların
Gözleri gördüm.
Herkes sesiyle vardı
Ve duruşuyla gövdesinin.
Bir insanı en iyi sevişirken tanırız.
Kalbimizi birlikte çürütürken.
Ağırlaşan gövdemiz
Gece uyandırır.
Mezar gibidir avlulu evler.
Çocukluk bir uykudur. Uzun sürer.
Ve dokunmak için bir arzu
Bir arzu sürükler bizi ölüme.
Ben kendimi sınıdım her gövdede
Ben kendimi bıraktım her şehirde İçime
aldım göğünü ülkelerin
Ve boşluğunu görünce kalbimin
Gitmeli dedim.

Çürümüş tören giysileri içinde
Askıda salınan kökler.
Biz denize düşürsek de ateşi
O hep yanar.
Issızlık bahşeder karanlığa. Yanar.
Tarih bir yanılgı olabilir diyor şair
İnsan bir yanılgıdır diyor tanrı.
Çok sonra
Bu toprakların kalbi kadar
Çürümüş bir sonrada
İnsan bir yanılgıdır diyor tanrı.
Ve düzeltmek için varım
Ama geciktim.

TÚNICAS CEREMONIALES

En el frío y decadente
corazón de estas tierras
vi unos ojos.
Todo el mundo estaba allí, todos con su voz
y su apariencia.
Nos conocemos mejor cuando hacemos el amor,
cuando corroemos juntos nuestros corazones.
Cada vez más pesado, nuestro cuerpo
nos despierta de noche.
Las casas con patios son como tumbas.
La infancia es un sueño que no quiere acabar.
Y un anhelo de tocar
que nos arrastra hacia la muerte.
Me puse a prueba en cada cuerpo,
me abandoné en cada ciudad.
Metí los cielos de los países en mi corazón
y cuando vi el vacío de mi corazón
me dije: «Es hora de partir».

Dentro de las túnicas ceremoniales
en descomposición
se mecen las raíces.
Aunque lo arrojemos al mar,
el fuego arderá siempre, como ahora,
desolada dádiva para la oscuridad.
«Quizá la historia sea un error», dice el poeta;
«la humanidad entera es un error», dice Dios.
Mucho después, en un futuro tan corrupto
como el corazón de estas tierras,
«La humanidad es un error», dirá Dios,
«y estoy aquí para arreglarlo». Pero ya será tarde.

Ölü kızıl suyun dalgası
Gece yürünen yol
Ve yolcuların dağıldığı zavallı yeryüzü
Salınan beyaz kefenler
Tören giysileri.
Ve bir koşu için gerekli tek şey
Atın yelesidir.
Aslolan,
Şimdi ve burada
Çürüyüp kaldık.

Tanrı görmesin harflerimi
İnsan bir hata diyor durmadan
Ve hatasını düzeltmek için
Acı veriyor
Sadece acı.

Şubat '97, Berlin

La ola de agua roja y muerta,
el camino andado por la noche,
la pobre tierra salpicada de viajeros,
los sudarios blancos que se mecen,
las túnicas ceremoniales.

Lo único indispensable
para correr a caballo es la crin.

Esta es la verdad,
ahora estamos aquí,
en el surco, pudriéndonos.

Dios no debe ver lo que yo escribo.
«La humanidad es un error», repite.

Y para corregirlo
nos da penas,
penas sólo.

Berlín, febrero de 1997

HER KADIN KENDİ AĞACINI TANIR

Sana geldiğimde
Kanatlarımı,
Siyah taşlarla örölmüş
O ıssız şehrin üzerinde açacak,
Bulduğum bir ağacın dallarına tüneyecek
Ve acıyla bağıracaktım.

Her kadın kendi ağacını tanır.

Uçtum o gece.
Karanlığın girmeye korktuğı şehri geçtim.
Gölge olmayınca ruh yalnızdı. Uludum.

TODAS LAS MUJERES SABEN CUÁL ES SU ÁRBOL

Cuando vine a ti
estaba a punto de abrir las alas
sobre aquella ciudad yerma,
la ciudad de piedras negras;
estaba a punto de buscar un árbol,
de posarme en sus ramas y gritar de dolor.

Todas las mujeres saben cuál es su árbol.

Aquella noche volé,
sobrevolé aquella ciudad
que hasta la oscuridad temía hollar.
Con el alma sin sombra, solitaria,

aullé.

YERYÜZÜNÜN DÜŞÜ

Göğün gecesi yalnızken
Düşünmüş,
Bu yıldızlar niçin?
Neden içimin karanlığında uğuldayan bu ses?
Sesler çekilse
Ne kalır
Ruhumu kemiren boğuntudan geriye?

Kutup yıldızı yerinden oynasa bir an,
Balıkçı mı şaşırır yolunu,
Çoban mı unuttur ıslığını?
Belki de hiçbir şey,
Hiçbir şey hakikatimi değiştirmez.
Yeryüzünün düşüyüm ben
Uykusunu bitiren insan
Uyanınca görecek
Asıl karanlık ötede.

EL SUEÑO DE LA TIERRA

En su soledad, el cielo de la noche
pensó:
¿Por qué estas estrellas?
¿Por qué esta voz que murmura en lo más hondo
de mi negrura?
Y cuando las voces se desvanecen,
¿qué es lo que queda

Si la estrella Polar se mueve solo un segundo,
¿se pierde el pescador?
¿Olvida el pastor su silbato?
Quizá nada, nada
pueda alterar la verdad de lo que soy.
Soy el sueño de la Tierra.
Quien duerme hasta el final de su sueño
verá, cuando despierte, más allá
la verdadera oscuridad.

YARADILIŞ

Dinle bak, dağlar oluşuyor.
Yer altı nehirleri çekiliyor
İçinin pıhtılaşmış kanına.
Lapis bir damar
Toz zerrelere.
Belki bir rüzgâr tanıyor yeryüzünü.

Ağaçlara ve insana dokunup ölüyor rüzgâr.

CREACIÓN

Escucha, mira: las montañas nacen.
Los ríos subterráneos se remontan
a una sangre que fluye lentamente.
Una vena de azul lapislázuli
de átomos de polvo.
Quizá la tierra sólo la conozca el viento.

El viento que roza los árboles y a los humanos,
para morir después quién sabe dónde.

SAROYAN'A AĞIT

1.

Bitlis'in dağları kar içinde
Dağları Bitlis'in ah
Geçmişin.
Bir adamın yurdunu ararken
Bulduğu taşlar
Taş mıdır sadece?

2.

Yas içinde bir kadın
Bir gömleği taşıyor
Acıdan bir gömleği anlatıyor bize.
Bakın diyor dağlar hâlâ soğuk
Bakın kartallar
Geyikler
Ve meşe
Biz unutmadık.

3.

Göğsünde
Bir yastan kalan kederle
Yakıştın gecemize
Yakıştın toprakta büyüyen yalnızlığa.
Senin dönüşüne bakıyorum ben
Bitlis'in dağlarına
Bir babanın kanlı başını süsleyen güllerin
Solmadığı zamana
Bakıyorum inatla.

RÉQUIEM POR SAROYAN ^[1]

1.

Las montañas de Bitlis^[2] cubiertas de nieve,
las montañas de Bitlis...

Ay, el pasado...

Para el hombre que busca su patria
¿son las piedras que encuentra
sólo piedras?

2.

Una mujer de luto
lleva una camisa.

Habla de una camisa llena de dolor.

Mira —dice—, en las montañas hace frío aún,
mira: águilas,
roble
y ciervos.
No hemos olvidado.

3.

Con la pena y el lamento
de tu pecho,
encajas en nuestra noche.
Encajas en la soledad que crece de la tierra.
Espero tu regreso
a las montañas de Bitlis,
miro obstinadamente
hacia el tiempo imborrable de las rosas
que visten la cabeza ensangrentada
de un padre.
Obstinadamente

4.

Ve biliyorum
Aynı kelimeler
Aynı yerden söylense de
Aynı dağları
Aynı vadileri
Anlatmaz
Ve nehri özlemenin
Aynı uzaklığa ulaşmaz.

Şimdi bir müziğin
Her şeyi yenilediği
Bu sabah,
Bir adamın
Bir taşın karşısında
Oturmasıdır geçmiş.
Harfleri okunmayan
Kırık bütün kalpler gibi
Acı içinde
Bir taş.

5.

Ceplerine taş dolduran adamı
Hatırladın mı
Bir yurt arayan üzgün adamı
Onun yaslandığı duvar
Onun baktığı rüzgâr
Taş toplamaktadır hâlâ bellekte
Bellekte taş sökmektedir

Çünkü ölümden daha büyük
Bir yol var önümüzde
Artık karları bağışlıyorum
Kışta tükenen soluğu, gidişi
Artık her şeyi bağışlıyorum.

4.

Y sé
que las mismas palabras no pueden hablar
de las mismas montañas
y que el río del anhelo
no alcanzará nunca
los mismos valles.

Ahora, esta mañana
una música todo lo renueva.
La historia es un hombre
sentado frente a una piedra rota.
Un manuscrito con letras ilegibles
como los corazones rotos.
Una piedra
que sufre.

5.

¿Recuerdas
al hombre que se llenaba los bolsillos de piedras,
al hombre desolado que buscaba su patria?
El muro en el que se reclina,
el viento que atraviesa con los ojos.
Recoge aún, en el recuerdo, piedras,
desmonta aún piedras en el recuerdo.

Porque
nos queda por delante un viaje
mayor que la muerte
perdono ahora la nieve, la partida,
el último aliento exhalado en invierno.
Ahora
todo lo perdono.

[1]

William Saroyan, el escritor armenio nacido en EE. UU.

[2]

Bitlis es la ciudad donde nacieron los antepasados de Saroyan y de Saroyan visitó esa ciudad cuando ya era mayor, en busca de la casa donde nació su padre.

BM